

Handwritten text, possibly a signature or initials.

Riigikontrolöri märkused

5740

Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmise ja kassa aruandele

ENSV
M
K

2201 V
EB 22.6

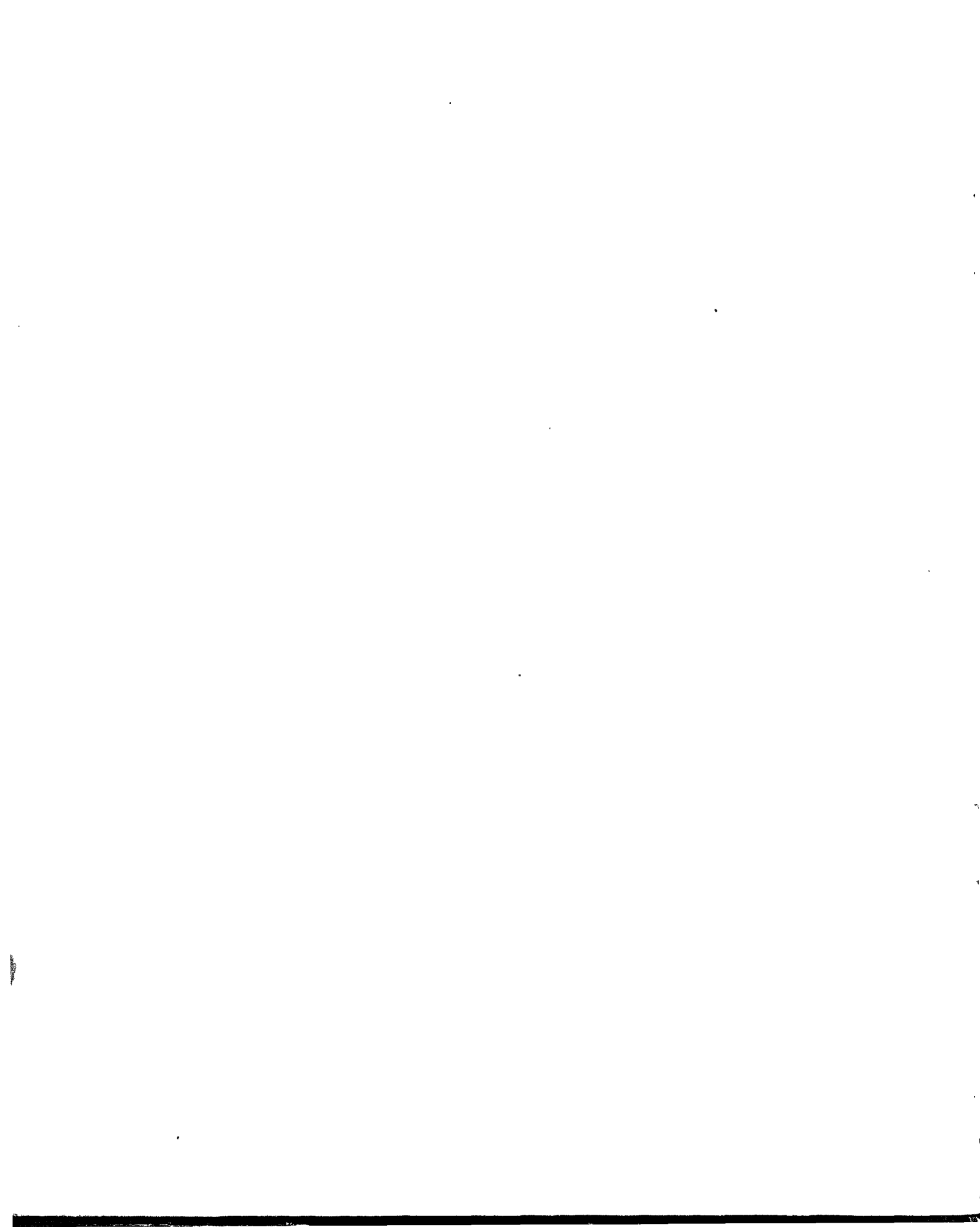
~~III. 88.
N = 412~~

SISUKORD

	Lhk.
Ülevaade Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmisest ja selle revideerimisest	3
Üldine osa	
Üldised märkused	5
Riigi 1925. a. eelarve täitmise kokkuvõtlik ülevaade	5
Kulud	
Määratud krediidid	6
Kulude kogusumma	7
Ülekulud	7
Krediitide ülejäägid	8
Kuluaruannete revisjoni ulatus	8
Kulude revideerimisel ilmsiks tulnud puudused	9
Esialgsest õigeks tunnustamata kulude kogusumma	9
Õigeks tunnustamata kulude õiendamine	10
Tulud	
Tulude eelarve	11
Tulude kogusumma	11
Ettemakstud tulud	11
Tuluvõlad 31. detsembriks 1925. a.	11
Tulud vastuvõtu koha järele	12
Väljaspool riigikassat ja Eesti Panka vastu võetud tulud	12
Riigiasutuste kassadesse 31. detsembriks 1925 a. jäänud tulud	13
Korralised tulud üldliikide järele	13
Otsekohesed maksud	14
Lõivud ja tasumaksud	17
Kaudsed maksud	17
Piirituse monopol	18
Riigi ettevõtted ja varandused	19
Tuluaruannete revisjoni ulatus ja revisjoni takistused	22
Riigikontrolli poolt nõutud juurdemaksud	23
Riigikontrolöri ettepanek paranduste kohta riigi 1925 a. eelarve täitmise ja kassa aruandele	25
Korralised kulud	
Siseministeerium	26
Sõjaministeerium	26
Teedeministeerium	27
Välisministeerium	28
Töö-hoolekandeministeerium	29
Erakorralised kulud	
A. Riigikeskasutuste kulud	32
C. Emissiooni vähendamine	33
Korralised tulud	35
Riigikassa bilanss 31. detsembriks 1925 a.	36
Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve täitmise bilansiline kokkuvõte (Riigikontrolöri ettepanek)	38

Ülevaade

Eesti vabariigi 1925 a. eelarve täitmisest
ja selle revideerimisest

ÜLDINE OSA.

1925 a. riigi eelarve täitmise aruanne on esimene, mis rahaministri poolt, vastavalt riigikogu poolt 24. novembril 1925 a. vastuvõetud riigi eelarve seaduse § 37-le kokku seatud.

Üldised märkused.

Senini on eelarve täitmise aruandeid riigikogule esitanud riigikontroll, scades neid kokku riigiasutuste poolt revideerimiseks saadetavate aruannete ja dokumentide alusel.

Uus aruandmise kord vabastab riigikontrolli tööst, mis ka suuremas osas välisriikides tema ülesannete hulka ei kuulu — nimelt aruande kokkuseadmisest summade kohta, mis vabariigi valitsuse ja selle asutuste korraldustel ja vastutusel sisse nõutakse ja välja makstakse. Vabanedes aruande kokkuseadmisest ja hoolest — tarvilikku materjali teatud tähtaegadeks koguda aruandvatelt riigiasutustelt, mis iseäranis raske ülesanne oli, võib riigikontrolli aparaat ennast tagajärjerkamalt pühendada enda otsekohesele ülesandele — riigiasutuste majapidamise tegevuse revideerimisele ja selle üle esitatud aruannete kohta seisukoha võtmisele.

Vabariigi valitsuse poolt 1925 a. eelarve täitmise kohta esitatud aruandes on revideerimise tagajärjel ilmsiks tulnud teatud puudused, mis osalt parandatavad järgmiste aastate kohta aruannete esitamisel, osalt aga nõuavad otsekohest kõrvaldamist ja arvesse võtmist riigi 1925 a. eelarve täitmise kinnitamise seaduses, missuguse seadusega tuleb vabariigi valitsusel täiendavalt riigikogule esineda.

Viimase liigi puuduste kohta on käesolevale juure lisatud „Riigikontrolöri ettepanek paranduste kohta riigi 1925 a. eelarve täitmise aruandele“, kus üksikasjaliselt näidatud muutmisele tulevad summad ning toodud muudatuste põhjendused ja „Eesti Vabariigi 1925 a. eelarve täitmise bilansiline kokkuvõte“, kus kõik tarvilikud paranduse ettepanekud arvesse võetud.

Arvesse võttes parandus-ettepanekus tooduid muudatusi kulude ja tulude summades kujuneb 1925 a. eelarve täitmine üldjoontes järgmiselt:

Riigi 1925 a. eelarve täitmise kokkuvõtte ülevaade.

korralisi tulused on aasta jooksul saadud	Mk. 7.650.242.342.22
erakorralisi tulused saadud	„ 30.431.036.—
	<u>kokku Mk. 7.680.673.378.22</u>
maha arvates eelmisel aastal sissetulnud tuludest tagasi-	
maksud	<u>Mk. 16.563.417.—</u>
	jääb 1925 a. tuludena Mk. 7.664.109.961.22

rahaministeeriumi alal	Mk.	87.161.779.—
sõjaministeeriumi alal	„	16.435.—
teedeministeeriumi alal	„	918.343.—
välisministeeriumi alal	„	218.651.80
töö-hoolekandeministeeriumi alal	„	240.195.46

kokku Mk. 88.555.404.26

Lähemad andmed ülaltoodud ülekulude tekkimise kohta on paigutatud parandus-ettepanekusse riigi 1925 a. eelarve täitmise aruandele.

Rahaministeeriumi alal näidatud suurem ülekulu summa Mk. 87.161.779.— on tekkinud emissiooni ringkäigust kõrvaldamise summa kuludena ülesvõtmisest, missuguseks otstarbeks riigikogult vastavat krediiti pole nõutud.

Kas ülaltoodud summadega ülekulud 1925 aasta eelarve täitmisel piirduvad, on riigikontrollil raske selgusele jõuda, seni kui ametkondadele aasta jooksul väljaantud avansside ülejäägid enne aruande-aasta lõppu riigikassasse ei makseta või vähemalt viimane neid kui tegelikke riigikassa rahalisi väljaminekuid nende otstarbe järele vastavate eelarve jaotuste alal kuludena üles ei võta.

Krediitide ülejäägid.

Krediitide ülejäägid, mis eelarve seaduse § 42 alusel sulgumata jäetud ja 1926 a. eelarve juure arvatud, kujunevad järgmiselt:

a) 1926 a. peale üle kantud krediitid.	korralisteks kuludeks	Mk.	57.562.469.—
	erakorralisteks kuludeks:		
	A. riigi keskasutuste kuludeks	„	408.151.979.—
	B. operatsiooni fondideks	„	157.900.000.—

kokku Mk. 623.614.448.—

b) Suletud krediitide ülejäägid.

Krediitide ülejäägid kõikide §§ järele, mis eelarve seaduse alusel sulgumisele kuuluvad, kujunevad järgmiselt:

	korraliste kulude alal	Mk.	366.043.892.16
	erakorraliste kulude alal:		
	A. riigi keskasutuste kulude alal	„	123.944.120.—
	B. operatsiooni fondide alal	„	45.303.200.—

kokku Mk. 535.291.212.16

Suuremad ülejäägid on:

korraliste kulude alal:

välislaenude ja nende % tasumise alal	Mk.	260.022.674.—	ehk 71%
ja palkadest	„	19.253.514.94	„ 5,3%

erakorraliste kulude alal:

A. riigikeskasutuste kulude alal:

sõjaministeeriumis	Mk.	42.626.343.—	ehk 34%
teedeministeeriumis	„	40.986.915.50	„ 33%

B. operatsiooni fondide alal:

põllupidajate ehituslaenu	Mk.	25.000.000.—	ehk 55%
Pärnu-Tallinna kitsaroopal. raudtee ma-			
terjali soetamisest	„	16.625.000.—	„ 39%

Kuluaruannete revisjoni ulatus.

Riigikontrolli poolt on revideeritud kõik kulude aruanded, mis maksvate seaduste ja määruste järele riigikontrolli revisjonile alluvad.

Et revideerimise töid kiirendada ja võimalust anda revideerijatele vabane-
neda vähema tähtsusega asjade revideerimisest, pidas kontrollnõukogu tarvi-
likuks Vene ajutise valitsuse poolt 11. III. 1917 a. vastuvõetud seadusejõulise
määruse, üldarvepidamise sead. § 320 märk. p. 35, 20. VI. 24 a. Sead. üld. arve-
pid. sead. § 320 märkus 3 täiendamise kohta ja S. K. I k. II j. § 995 p. 9
põhjal lubada revideerida aruandeid või teatavat liiki kulusid osaliselt ehk kat-
seliselt: kas teatava protsendi ulatuses üldisest summast, või ainult teatavate,
kontrollnõukogu poolt kindlaks määratud kuude eest, või loobudes üksikutest
revideerimise funktsioonidest ja vormilikkudest nõudmistest.

Kuigi riigiasutuste 1925 a. kulude arvestamine ja aruandmine märksa parem oli eelmistest aastatest, tuli siiski kulude revideerimisel ilmsiks mõned puudused ja väärnähtused, milledest nimetada oleks järgmiseid: **Kulude revideerimisel ilmsiks tulnud puudused.**

Kulude tegemisel ei ole asutused sageli selle järele valvanud, kas kulu tege-
miseks jätkub määratud krediiti, või kas seda üldse selleks otstarbeks määratud,
mille tõttu paljude ametkondade alal krediitidest ülekulutused tekkinud (riigi-
vanem, portfelli minister ja riigikantselei, rahaministeerium, haridusministeer-
ium, kohtuministeerium, sõjaministeerium, põllutööministeerium, teede-
ministeerium, välisministeerium, töö-hoolekandeministeerium).

Mõned kulud on ametkondade poolt paigutatud kulude iseloomule mitte-
vastavatele eelarve jaotustele (välisministeerium ja posti-telegraafi-telefoni pea-
valitsus).

Ametkondade poolt on palkade, sõidu-päevaraha arvel rohkem makstud,
kui see seaduse järele lubatud oli (välisministeerium, töö-hoolekandeministeer-
ium ja piirivalve valitsus).

Mõnede ametkondade kulud on osaliselt puudulikult dokumentidega tões-
tatud (välisministeerium — välisesitused, meriasjanduse peavalitsus).

Osa kuludokumentide juure lisatud arvetest on puudulikult tempelmak-
sustatud (piirivalve valitsus). Ka puuduvad mõnede kulusummade kohta tar-
vilikud aruanded (välisministeerium ja töö-hoolekandeministeerium).

Ehituste ja remonttööde tegemisel ei ole mõnikord kinni peetud eelarvetes
määratud summadest, ka on remonttööde eest rohkem makstud, kui vastuvõetud
aktide järele töid tehtud, samuti ka tööliste makstud, kes üldse töös ei ole olnud
(teedeministeerium).

Ka on 1924 a. tehtud kulusid 1925 a. kuludeks kantud (siseministeerium).

Töö-hoolekandeministeeriumis on ülekulude varjamise otstarbel määratud
krediitidest rohkem tehtud kulud lihtsalt 1925 a. aruandest välja jäetud ja järg-
mise aasta kuludena arvestatud.

Mitmesuguste kõrvalekaldumiste tagajärjel maksvatel seadustest ja mää-
rustest jätsid riigikontrolli osakonnad kulusid esialgselt õigekstunnustamata
järgmiste kogusummade ulatuses:

**Esialgselt õigeks
tunnustamata ku-
lude kogusumma.**

riigikogu	Mk.	950.—
riigivanem, portfelli minister ja riigikantselei	,,	349.306.—
rahaministeerium	,,	2.256.898.83
kaubandus-tööstusministeerium	,,	199.925.—
haridusministeerium	,,	1.044.754.70

kohtuministeerium	Mk.	8.175.
siseministeerium	„	26.146.528. -
sõjaministeerium	„	137.891.917.- -
põllutöoministeerium	„	24.014.270.-
teedeministeerium	„	45.505.428.15
välisministeerium	„	4.415.161.08
töö-hoolekandeministeerium	„	3.716.810.- -
	kokku Mk.	245.550.123.76

Õigeks tunnustamata kulude õiendamine.

Esialgselt õigeks tunnustamata jäänud 1925 a. kulused õiendati järgmiselt:

1. täiendavate kulused tõendavaid, dokumentide ja rahuldavate vastuseletuste esitamise:

rahaministeerium	Mk.	1.143.586.50
teedeministeerium	„	5.612.511.- -
	kokku Mk.	6.756.097.50

2. riigikassale rahas tagasimaksmisega:

rahaministeerium	Mk.	62.997. -
kohtuministeerium	„	7.425.
siseministeerium	„	16.552.-
sõjaministeerium	„	552.997.50
teedeministeerium	„	22.151.- -
	kokku Mk.	662.122.50

3. kontrollnõukogu otsustega riigi kanda võetud:

rahaministeerium	Mk.	2.400.-
teedeministeerium	„	373.382.- -
	kokku Mk.	375.782.

Seega oli esialgselt õigekstunnistamata kuludest õiendatud kokku Mk. 7.794.002.50 ja jääb veel õiendada 15. novembriks 1926 a.:

riigikogu	Mk.	950. —
riigivanem, portfelli minister ja riigikantselei	„	349.306.
rahaministeerium (15. det. 1926 a.)	„	1.047.915.33
kaubandus-tööstusministeerium	„	199.925.—
haridusministeerium	„	1.044.754.70
kohtuministeerium	„	750. -
siseministeerium	„	26.129.976.- -
sõjaministeerium (1. sept. 1926 a.)	„	137.338.919.50
põllutöoministeerium	„	24.014.270.—
teedeministeerium	„	39.497.384.15
välisministeerium	„	4.415.161.08
töö-hoolekandeministeerium	„	3.716.810.- -
	kokku Mk.	237.756.121.76

T U L U D.

Riigi 1925 a. eelarve ning lisaeelarvete ja krediitide sulgumise seadusega määratud kulude katteks oli tulused ette nähtud: Tulude eelarve.

korralisi (maha arvatud ettenähtud tagasimaks eel-	
miste aastate tuludest Mk. 25.000.000.—)	Mk. 7.607.382.400.—
erakorralisi	„ 148.958.100.—
kokku tulud	Mk. 7.756.340.500.—

Riigikontrolli poolt revideeritud andmetel on riigi rahaasutustes (Eesti Panga osakonnad ja riigikassa) riigi 1925 a. eelarve täitmine tulude osas järgmiselt kujunenud: Tulude kogusumma.

1925 a. jooksul tulused vastu võetud	Mk. 7.810.867.805.29
Sama aja jooksul tulused tagasi makstud:	
a) 1925 aastal sissetulnud tuludest	Mk. 130.194.427.07
b) eelmisel aastal sissetulnud tuludest	„ 16.563.417.— „ 146.757.844.07
jäab 1925 a. tuludena	Mk. 7.664.109.961.22

1925 a. tulude üldsumma sisaldab ka summe, mis 1925 a. jooksul ülemäära makstud ja nende omanikkudele tagasimaksmisele kuuluvad ja summe, mis 1925 a. jooksul maksjate poolt ette makstud järgnevate aastate arvel. Riigikontrollile esitatud aruanded ja dokumendid võimaldasid kindlaks teha ülemäära ja ettemakstud summade seisuga aktsiisi peavalitsuse tulude alal, kus on: Ettemakstud tulud.

ülemäära makstud	Mk. 9.622.98
ette makstud järgneva aasta arvel	„ 6.429.934.75

Aruande järele riigi 1925 a. tuludena arvestatud summad ei sisalda tuluvõlgasid, s. o. summe, mis 1925 a. või eelmiste aastate riigi maksudeks määratud ja ka tasumisele kuulusid, kuid 31. detsembriks 1925 a. mitmesugustel põhjustel sisse tulemata jäid. Tuluvõlad 31. detsembriks 1925. a.

Seal, kus asutuste aruandmine seda võimaldas, on riigikontrolli poolt 1925 a. tuluvõlgasid, eelmiste aastate võlad ühes arvatud, arvele võetud järgmiselt:

aktsiisi peavalitsuse alal	Mk. 90.334.952.08
tolli	„ 235.382.262.24
riigi laiaroopalise raudteevalitsuse alal	„ 45.700.935.24
riigi kitsaroopalise raudteevalitsuse alal	„ 2.396.611.—
posti, telegraafi-telefoni peavalitsuse alal	„ 969.803.—

Peale ülalnimetatud tulu võlgade on ka teiste riigiasutuste alal 1925 a. lõpuks tulu võlad olemas, kuid puudulik asutuste aruandmine ei ole riigikontrollile võimaldanud nende asjus oma seisukohta võtta. Nii näiteks on otsekoheste maksude alal tulu võlgnikkude summa 31. dets. 1925 a. kasvanud kuni Mk. 473.008.634.24 rahaministeriumi aruande järele.

Tulud vastuvõtu koha
järele.

1925 a. tulud on vastu võetud järgmistes rahaasutustes:

riigikassas arvepidam. teel	Mk.	1.721.809.343.22
E. P. Tallinna osakonnas	„	3.651.295.497.—
„ Pärnu „	„	663.728.371.—
„ Tartu „	„	563.336.604.—
„ Rakvere „	„	198.188.509.—
„ Viljandi „	„	173.005.071.50
„ Võru „	„	152.951.401.—
„ Valga „	„	133.879.329.—
„ Narva „	„	112.938.775.50
„ Paide „	„	106.335.240.50
„ Haapsalu „	„	84.198.434.50
„ Petseri „	„	60.462.115.50
„ Kuresaare „	„	40.469.808.—
	kokku Mk.	7.662.598.499.72

Ekstlikult krediidi uuendamise arvele kantud ja riigikontrolli
poolt arvele võetud „ 1.511.461.50

kõik kokku Mk. 7.664.109.961.22

Väljaspool riigikassat
ja E. P. vastu võetud
tulud.

Osa 1925 a. tuludest on esialgselt vastu võetud väljaspool ülalnimetatud
rahaasutusi: osalt teistes riigiasutustes, osalt erapankades.

Riigiasutuste poolt on 1925 a. jooksul tulusid vastu võetud ja üle antud
riigikassale järgmiselt:

Keskasutuse nimetus	Vastu võetud	Üle antud
riigikogu	278.400.—	278.400
riigivanem, portfelli minister ja riigikant- selei	883.419.50	883.419.50
rahaministeerium	1.594.355.334.50	1.594.299.706.50
kaubandus-tööstusministeerium	49.650.405.—	49.715.975.—
haridusministeerium	2.064.822.50	2.039.351.
kohtuministeerium	22.485.912.—	22.435.028.
siseministeerium	—	35.329.931.50
põllutöõministeerium	1.168.271.818.50	1.176.554.639.—
teedeministeerium	1.971.191.775.37	1.897.136.918.—
välisministeerium	—	22.571.216.18
töö-koolekandeministeerium	12.905.281.50	12.973.238.—
sõjaministeerium	419.312.50	419.312.50
kokku	4.822.506.481.37	4.814.637.135.18

Viimases lahtris näidatud mõned üleantud summad on selle tõttu suuremad,
et üleantud summade sees on ka eelmise aasta riigiasutuste kassadesse üleand-
mata jäänud tulud.

Tabelis ei ole näidatud:

1. siseministeeriumi poolt 1925 a. vastuvõetud summad, sest et neid täp-
selt ei olnud võimalik revideerida selle tõttu, et siseministeerium ei ole täpselt

arvestanud eelmiste aastate tulude vastuvõtte kviitungite raamatuid, millised osalt ka aruande aastal tarvitusel olnud, ei ole riigikontrollile esitanud registrit kõigis ministeeriumile alluvates asutustes 1925 a. tarvitusel olnud kviitungite raamatute kohta ja osa politsei asutuste kviitungi- ja raharaamatuid ei ole seaduslikus korras kinnitatud. Osaline revideerimine on kindlaks teinud, et mitte kõikide siseministeeriumile alluvate asutuste poolt vastuvõetud riigi tulud ei ole esitatud aruannetes näidatud. Nii ühe politsei asutuse poolt vastu võetud teise politseiülema või siseministri poolt määratud trahvi ei ole kumbki asutus tuluaruannetes näitanud.

2. Välisministeeriumi poolt 1925 a. vastu võetud tulu summad, sest peale kuuaruannete mingisuguseid tõendavaid dokumente, mis nende aruannete revideerimist võimaldaksid, välisministeerium esitanud ei ole.

Paljud riigiasutused ei ole kõiki aruande aasta jooksul vastuvõetud tulusummasid samal aastal üle andnud riigikassale. Riigikontrolli revideerimisel on kindlaks tehtud järgmised 31. dets. 1925 a. riigiasutuste poolt riigikassale üleandmata summad:

Riigiasutuste kassadesse 31. XII. 1925 a. jäänud tulud.

rahaministeeriumis	Mk.	834.581.20
kaubandus-tööstusministeeriumis	„	8.925.—
haridusministeeriumis	„	69.156.—
kohtuministeeriumis	„	371.013.33
põllutööstusministeeriumis	„	5.121.224.—
teedeministeeriumis	„	149.627.361.03
välisministeeriumis	„	507.820.—
töö-hoolekandeministeeriumis	„	105.787.—

kokku Mk. 156.645.867.56

Need riigiasutuste kassadesse jäänud summad arvestatakse tuluna aastal, millal nad tegelikult riigikassale üle antakse.

Tulude üldliikide järele jaguneb 1925 a. vastuvõetud korraliste tulude kogusumma järgmiselt:

Korralised tulud üldliikide järele.

otsekohesed maksud	Mk.	690.189.644.—	9%
lõivud ja tasumaksud	„	396.024.169.—	5%
kaudsed maksud	„	2.059.191.734.11	27%
riigi monopolid	„	1.062.147.647.50	14%
riigi ettevõtted ja varandused	„	3.371.759.820.39	44%
segatulud	„	70.929.327.22	1%

kokku Mk. 7.650.242.342.22 100%

Kuigi absoluutselt on tulud võrreldes 1924 aasta eelarve täitmisega suurenenud $\frac{3}{4}$ miljardi võrra, on nende suhteline vaherkord tulude üldliikide järele jäänud peaaegu sarnaseks 1924 aastale. Ainult on märgata veidi otsekoheste maksude alanemist (1% võrra) ja sama palju kaudsete maksude suhtelist tõusu. Suurem suhteline vähenemine on lõivude ja tasumaksude alal (ligi 4% võrra) ja suurem tulude kasv on riigi ettevõtete ja varanduste alal (ligi 4% võrra).

Otsekohe sed maksud.

Otsekohe ste maksude peavalitsuse poolt ei ole riigikontrollile sissaa jani esitatud aruandeid maksude määramiste, vähendamiste, sissetulekute ja võlgujäänud summade kohta, mis otsekohe ste maksude revideerimist võimaldanud oleks, ehk küll mõnede maksude kohta, nagu allpool näha, on otsekohe ste maksude peavalitsuses arvepidamine sisse seatud.

Otsekohe seid maksusid on sisse tulnud 1925 a. üksikute peatükkide ja §§ järele Mk. 25.578.893.59 võrra rohkem ja Mk. 15.054.249.59 võrra vähem kui eelarves ette nähtud.

a) Tulumaks.

Tulumaksu on sisse tulnud Mk. 14. 207.302.25 võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja Mk. 4.029.996.30 võrra rohkem kui 1924 a. Tulumaksu suurene mine on tingitud tulumaksu seaduse osalisest muudatusest („R. T.“ nr. 149 - 1925 a.), mis esimest käsitust leidis 1925 a. tulumaksu määramise juures. Selle seaduse järele suurendati küll elatis-miinumumi ja perekonna liikmete pealt mahaarvatavaid summasid, kuid tõsteti maksu protsendi alammäära 2% pealt 5% peale.

Tulumaksu määramise kohta füüsilistele isikutele on riigikontrollis olevatel statistilistel andmetel tulumaksu määratud.

	Maksjate arv		Maksusumma	
	1924. a.	1925. a.	1924. a.	1925. a.
linnades	81.003.	30.454.	262.752.051	268.051.700.
maal	125.211.	69.511.	91.935.760.	140.955.095
kokku	206.214.	99.965.	354.687.811.—	409.006.795.

Ehk küll need arvud ei ole lõpulikud, sest nii maksjate arv kui ka määratud maksusummad vähenevad vastulausete ja edasikaebtuste läbivaatamise tagajärjel, kuid siiski näitavad need andmed tulumaksu muutmise seaduse mõju maksjate arvu ja maksu summade vahelkordade peale.

Uue seaduse tagajärjel on tulumaksu maksjate arv 1925 a. (võrreldes 1924 a.) vähenenud 51,6% võrra, kuna maksu summa on suurenenud 15,3% võrra. Sellel arvel on linnades maksjate arv vähenenud 62,7% võrra ja maksusumma suurenenud 2% võrra, kuna maal maksjate arv on vähenenud 44,5% ja maksusumma suurenenud 53,3% võrra.

	Maksjate arv %%		Maksusumma jaotus %%	
	1924. a.	1925. a.	1924. a.	1925. a.
linnad	39,3	30,4	74,3	65,7
alevid	4,8	4,4	3,5	4,2
vallad	55,9	65,2	22,2	30,1
kokku	100	100	100	100

Keskmine maksusumma ühe maksja kohta on tõusnud 1924 ja 1925 a. a. võrdlusel:

linnades	Mk. 3244	pealt	mk. 8800	peale
alevites	„ 1232	„ „	3900	„
valdades	„ 684	„ „	1800	„

Maksu suurenemine maal on seletatav V. V. poolt 16. veebruaril 1925 a. kindlaks määratud keskmiste tulunormide käsitlemisega 1925 a., millede põhjal põllupidajate tulusummad suurendati neil juhustel, kus maksukohuslane põllumajapidamis-tööstest isiklikult osa võttis ehk seda isikliselt juhatas vastavalt tasule tähendatud isikliste tööde eest.

Tulumaksu kohta juriidilistelt isikutelt peetakse täpne arvestamine isearalise tulu ja ärimaksu komitees, mille järele:

	1924 a.		1925. a.	
	tulumaks	trahv	tulumaks	trahv
määratud	65.634.824.—	93.000.—	50.964.370.—	122.450.—
maksusumma peale kõikide vähendamiste	60.232.043.—	93.000.—	43.686.540.—	119.700.—
tasutud	67.474.400.—	106.050.—	56.142.773.—	128.150.—
jääb 31. XII. 1925 a. tasumata eelmistele aastatele võlgasid . .	—	—	33.573.422.—	41.550.—

Uue tulumaksu seaduse mõju juriidiliste isikute maksustamise peale ei saa käesolevate arvudega kindlaks teha, sest 1925 a. on osa suuremaid ettevõtteid puht kahjuga töötanud ja ülejäänud osal on kasud vähenenud võrreldes 1924 a. Maskajate arv oli 1924 a. — 1010, kuna 1925 a. — 719.

Mis puutub maksuvõlasse 31. dets. 1925 a., siis teeb see välja 1925 a. maksust 76,7%.

Füüsiliste isikute maksuvõlgade kohta ei saa võtta mingisugust seisukohta, sest otsekoheste maksude peavalitsusel puuduvad igasugused andmed maksuvõlgnikkude ja võlgnevate maksusummade kohta. Täpselt võib aga võlasummat kindlaks teha maksuraamatute ja maksuvõlgnikkude nimestikkude järele, mis asuvad Eesti Panga osakondades, alevi- ja vallavalitsustes.

Äri- ja tööstusmaksu on sisse tulnud 1925 a. Mk. 7.210.014.— võrra vähem kui eelarves ette nähtud ja Mk. 20.234.126.30 vähem kui 1924 a. Maksu vähenemine on tingitud äriliste ja tööstusliste ettevõtete vähenemisest, sest põhiärimaksu on 1924 a. sisse tulnud Mk. 31.386.206.50, kuna 1925 a. — Mk. 28.641.348.50.

Lisaärimaksu mitteavalikult aruandvailt ettevõtetest on Mk. 1.246.474.— võrra rohkem sisse tulnud kui eelarves ette nähtud, kuid seda suurenemist ei saa seletada ettevõtete läbikäikude või puhtakasu suurenemisega, vaid on tingitud eelmiste aastate võlgade tasumisest.

Esialgselt oli lisaärimaksu mitte avalikult aruandvaile ettevõtetele määratud:

1924 a. 15265 isikule Mk. 199.958.102.— suuruses ja

1925 a. 15240 „ „ 199.933.793.— „

Otsekoheste maksude peavalitsuses puuduvad isegi ligikaudsed andmed maksuvõla suuruse kohta. Viimase summa saab kindlaks teha Eesti Panga osakondades puhtakasumaksu maksjate ja maksuvõlgnikkude nimekirjade järele.

Lisaärimaksu kohta avalikult aruandvailt ettevõtetest peetakse iseäralise tulu ja ärimaksu komitees arvestamine, mille järele:

1924. a.

	Maksjate arv	Kapitalimaks	Protsendimaks	Trahvid
määratud	475	25.045.238.50	60.779.426.—	264.175.
peale kõikide vähendamiste	—	24.759.061.50	52.807.119.—	244.725. —
tasutud	—	23.521.652.50	53.485.938.85	220.061.—

1925. a.

	Maksjate arv	Kapitalimaks	Protsendimaks	Trahvid
määratud	510	32.974.668.—	55.250.047.50	272.150.—
peale kõikide vähendamiste	—	32.816.442.—	49.995.535.50	253.150.
tasutud	—	27.772.997.—	50.091.556.—	273.663. —
läheb tasuda 31. XII. 25 a.	—	13.225.367.—	21.864.571.50	127.862.

c) Katlamaks

Kapitalimaksu suurenemine 1925 a. võrreldes 1924 a. on seletatav põhi-kapitalide suurendamisega pankades, kuna protsendimaksu vähenemine on tingitud puhtakasude vähenemisega.

Katlamaksu kohta peetakse arvestamine otsekoheste maksude peavalitsuses, mille järele selle maksu seis on järgmine:

	1924. a.	1925. a.
asutuste korraldusel määratud ja eelmiste aastate tuluvõlgnikud	5.112.942.75	3.303.950.
aruande-aastal maha kustutatud	332.780.—	386.516.
jäi lõpuks sisse nõuda aruande-aastal	4.780.162.75	2.917.434.
tasutud aasta jooksul:		
a) aruande-aasta tulused	2.595.467.30	1.112.041
b) ettemaksu järgnevaaks aastaks	1.292.777.—	2.180.878.
jääb sisse nõuda 31. detsembriks:		
a) aruande-aasta tulused	1.821.898. —	1.058.876.—
b) eelmiste aastate tulused	362.797.45	716.514.
tagasi makstud eelmiste aastate arvel	8.690.—	14.333.

Maa- ja hoonetemaksu kohta otsekoheste maksude peavalitsuses arvestamist ei ole. Kinnisvarade maksuametis arvestatakse ainult maks kinnisvaradelt maal, kuid seegi arvestamine ei ole täielik, sest maksuameti poolt määratud maksumus jaotatakse valdades, kus asjaajamine sünnib ja kuhu jäävad ka tõendavad dokumendid. Maksuametis peetakse arvestamist vallavalitsuste aruannete põhjal, mis saadakse aga korratumalt ja suure hiljaksjäämisega. d) Maa- ja hoonetemaks.

Maksu kohta kapitali protsentidelt on otsekoheste maksude peavalitsuses arvepidamine sisse seatud, millest on näha, et 1925 a. on sisse tulnud maksu väärtipaberitelt Mk. 40.827.— võrra, maksu hoiusummadelt Mk. 3.308.572.86 võrra, maksu konto-korrent arvetelt Mk. 1.298.517.— võrra ja viivitusraha Mk. 30.148.26 võrra rohkem kui eelmisel aastal. e) Maks kapitali protsentidelt.

Krepostimaksu kohta on ka otsekoheste maksude peavalitsuse arvestamine sisse seatud, mille järele on f) Krepostimaks.

1924 a.

määratud sissetulekuks	Mk.	40.360.669.80
sisse tulnud	„	40.488.109.80
tagasi makstud	„	127.440.—
„ „ eelmiste aastate arvel	„	170.524.—
viivitus %/o tasutud	„	40.879.—

1925 a.

määratud ja tasutud	Mk.	43.863.794.50
tagasi makstud ja üle kantud eelmiste aastate arvel	„	176.423.—

Pärandusmaksu kohta on otsekoheste maksude peavalitsuses arvepidamine sisse seatud, mille järele on: g) Pärandusmaks.

maksuvõlg 1. I. 25 a.	Mk.	13.914.120.—
1925 a. määratud sissetulekuks	„	28.092.013.—
1925 a. tasutud	„	18.352.915.85

Lõivusid ja tasumaksusid on 1925 a. üksikute ptk. ja §§ järele Mk. 25.552.456.— võrra rohkem ja Mk. 8.465.987.— võrra vähem sisse tulnud kui eelarves ette nähtud. Lõivud ja tasumaksud.

Otsekoheste maksude peavalitsuses peetakse arvepidamist aktilõivude, kohtumaksu ja 20% raudteemaksu kohta, kuid aruandeid ja dokumente ei ole peavalitsus riigikontrollile esitanud, mis oleks võimaldanud nende maksude revideerimist.

Kaudseid maksusid on 1925 a. tasutud Mk. 148.536.734.11 võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja ligi 300 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal. Kaudsed maksud.

Sellel arvel on tollisid tasutud 1925 a. Mk. 52.644.349.01 võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja üle 200 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal. a) Tollid.

b) Aktsiisid.

Aruande-aastal on aktsiisi maksusid sisse tulnud Mk. 95.892.385.10 võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja ligi 90 miljoni marga võrra rohkem kui 1924 aastal.

Suurema osa aktsiisimaksudest moodustavad aktsiisid tubakalt ja õllelt.

Õlle aktsiisi on sisse tulnud Mk. 6.859.800.— võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja ligi 6,5 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal. Õlle-aktsiisi suurenemine on tingitud aktsiisimaksu kõrgendamise 25% võrra arva-tes 1. augustist 1925 a., kuna õlle-produktsioon võrreldes 1924 a. jäänud endiseks.

Tubaka aktsiisi on sisse tulnud Mk. 82.920.941.80 võrra rohkem kui eel-arves ette nähtud, kuid see suurenemine ei ole tingitud tubaka aktsiisi kõrgen-damisest nagu vabariigi valitsuse aruandes seletatud. 1925 a. oli määratud sissetulekuks Mk. 310.804.678.78 tubaka aktsiisi ja 1925 a. Mk. 317.827.247.20, seega 1925 a. Mk. 7.022.568.42 võrra rohkem kui 1924 a. Tubaka aktsiisi tasu-mise tähtaegi on aga tubakavabrikutele rahaministri resolutsioonidega pikendatud 1924 ja 1925 a. mitmesuguste tähtaegade peale 3 kuust kuni 9 kuuni, mille taga-järjel tubakavabrikute võlg oli:

31. XII. 1923. a.	Mk.	94.247.217.
31. XII. 1924 a.	,,	126.823.001.68
ja 31. XII. 1925 a.	,,	86.755.752.08

1925 a. tasuti mitte üksi 1924 a. 32,5 miljoni marga võrra suurenenud võla osa, vaid on ka suudetud aasta algul olevat võlasummat aasta lõpuks vähendada 40 miljoni marga võrra.

Seega on 1925 a. aktsiisimaks tubakasaaduste pealt suurenenud võrreldes 1924 aastaga ainult 7 miljoni marga võrra.

Piirituse monopol.

Piirituse monopoli operatsioonidest on 1925 a. tulused saadud Mk. 47.747.647.50 võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja 40 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Tulude suurenemine on saavutatud järgmiselt:

1. Mk. 14.385.250.— 1922/23 a. hooajal valmistatud ja väljaveetud piiri-tusest saadud riigile kuuluv puhtakasu osa, mis kannab 1925 a. tuludes juhuslist iseloomu.

2. 1925 a. detsembrikuul on müüdud 23,4 miljoni marga eest piiritust rohkem kui 1924 a. samal kuul, ehk küll tingimused hinna suhtes ühesugused olid, mis on tingitud 1925/1926 a. a. talvel valitsevatest jääoludest, mis takis-tasid salajast piirituse sissevedu ja seega suurendasid nõudmist riigi piirituse peale.

Osalt on tulud suurenenud 1925 a. piirituse ja viina hindade tõstmise tõttu 1. augustist 1924 a. Kuni selle ajani maksis alkoholi kraad piirituse ja viina näol isikliseks tarvitamiseks 34 marka, kuid 1. augustist tõsteti viina hind 47 marga peale ja piirituse hind 53 marga peale alkoholi kraadist.

Üldse aga näitab piirituse produktsioon tendentsi alanemise poole. Nii produtseeriti:

1921/22 a.	hooajal	67.276.079°	piiritust
1922/23	,,	44.058.595°	,,
1923/24	,,	42.721.475°	,,
1924/25	,,	32.149.904°	,,
1925/26	,,	31.701.377°	,,

1926 a. on loota tulude suurenemist piirituse monopolist 18. XII. 1925 a. vastuvõetud seaduse tõttu, millega kaotati I. I. 26 a. tsheki süsteem ja piirituse ja viinahindade tõstmisest 1. jaanuarist 1926 a.

Riigi ettevõtete ja varanduste alal on 1925 a. Mk. 67.600.520.39 võrra rohkem tulusid saadud kui eelarves ette nähtud ja 587,6 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Riigi ettevõtted ja varandused.

Riigi kapitalide alal on tulud suurenenud võrreldes 1924 a. peaaesjalikult fondide ja laenu tagasimaksude alal ligi 23 miljoni marga võrra, kuna tasutud % summa on suurenenud ainult 372.960 marga võrra, mis näitab, et laenusummad ei ole suurenenud.

a) Riigi kapitalid.

Maad, hooned, metsad ja veed on tulusid annud 1925 a. Mk. 22.798.334.50 võrra rohkem kui eelarves ette nähtud ja üle 100 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal. Põllutöoministerium ei ole esitanud operatsiooni aruannet maareformi teostamise kohta, mille tõttu on raske selgusele jõuda, millest suuremine olenenud.

b) Maad, hooned, metsad ja veed.

Raudteed on annud 1925 a. tulusid üksikute peatükkide ja §§ järele Mk. 63.267.751.18 võrra rohkem ja Mk. 64.489.370.56 võrra vähem, üldse aga Mk. 1.221.619.38 võrra vähem kui eelarves ette nähtud ja Mk. 321.207.668.42 võrra rohkem kui eelmisel aastal.

d) Raudteed.

1925 a. on tulud suurenenud selle tõttu, et 20% raudteemaks, mis 1924 a. Mk. 212.642.915.50 suuruses eraldi arvestati § 7 p. 7 all, arvati 1925 a. raudtee üldtulude hulka.

Raudteede veod, väljaarvatud transiitvedu, võrreldes 1924 aastaga on 1925 aastal suurenenud.

	1924. a.	1925. a.
I. Vedude suurused:		
a) laiaroopalisel raudteel		
reisijad arv	4.592.383	4.702.290
bagash tonn	9.128	11.525
erakaubad s/k. „	26.174	27.939
„ v/k. „	1.001.618	1.149.694
sõjaväe veod „	43.181	32.672
transiit „	127.051	29.356
b) kitsaroopalisel:		
reisijad arv	1.087.526	1.349.434
bagash tonn	3.647	4.367
erakaubad s/k. „	4.813	7.365
„ v/k. „	456.402	499.604
sõjaväe kaubad „	12.768	13.411

	1924 a.	1925 a.	
II. Reisijate ja kaupade läbikäik:			
a) laiaroopalisel:			
reisijad	reisija/km	212.547.981	211.895.718
”	tonn/km	17.712.332	17.657.726
bagash	” ”	814.788	959.938
erakaubad s/k.	” ”	2.824.037	3.051.751
” v/k.	” ”	114.628.732	121.561.763
sõjaväe kaubad	” ”	4.129.251	3.307.853
transiit	” ”	28.069.209	6.462.615
b) kitsaroopalisel:			
reisijad	reisija/km	52.741.054	60.378.808
”	tonn/km	4.395.088	5.031.567
bagash	” ”	297.173	340.609
erakaubad s/k.	” ”	571.581	913.930
” v/k.	” ”	29.470.347	36.160.916
sõjaväe kaubad	” ”	707.045	1.094.450

Tuntavalt on 1925 a. suurenenud erakaupade vedu nii tonnides, kui ka tonn/kilomeetrites, mille põhjuseks on see, et 1925 a. tali oli metsade veoks palju soodsam kui 1924 a. Samuti oli 1925 a. suurem karjasaaduste, paberi jne. välja-vedu ja väetisainete ning loomade jõutoidu sissevedu. Vedude suurenemise peale kitsaroopalisel raudteel on ka osalt mõju avaldanud Tamsalu-Paide ja Liiva-Vääna teeharude liitmine 1. VI. 1924 a. Tallinna-Pärnu raudtee külge laiaroopalise raudtee küljest.

Transiitvedu on 1925 a. võrreldes 1924 aastaga tuntavalt vähenenud. Samuti on ka vähenenud sõjaväe vedu, mida aga raudteede tegevuse halvenemise teguriks ei saa lugeda, sest sõjaväe vedu ei anna madala veo tariifi tõttu kasu.

Reisijate vedu on 1925 a. reisijate arvu poolest kaunisti suurem olnud kui 1924 a., kuid reisija/kilomeetrid ei ole mitte tõusnud.

Üldine rahaline sissetulek 1925 a. on olnud laiaroopalisel raudteel ühes 20% raudteemaksuga Mk. 1.014.168.021.62, s. o. Mk. 58.081.457.42 võrra rohkem kui 1924 a. Seda suurenemist ei saa kirjutada üksi veo suurenemise arvele, vaid viimane summa sisaldab ümmarguselt 73 miljonit operatsiooni summe, 12 miljoni, mis saadud vana varanduse müügist ja 5 miljonit Sonda-Mustvee raudtee ekspluateerimisest saadud tulu, nii et laiaroopalise raudtee sissetulek on 1925 a. suurenenud 80 miljoni marga võrra.

Kitsaroopalise raudtee tulud olid 1925 a. ühes 20% raudteemaksuga Mk. 313.310.359.— (1924 a. Mk. 262.791.075).

Kauba veotariifi differentseerumise tõttu 1. VII. 1925 a. on veotariif kalinenud 20% võrra.

e) Post, telegraaf ja telefon.

Posti, telegraafi ja telefoni tulud võrreldes 1924 a. on suurenenud 1925 a. ümmarguselt 120 miljoni marga võrra.

Posti operatsioonid on 1925 a. kas vähenenud või peaaegu 1924 a. piiridesse jäänud, mille tõttu postiametkonna pealt 1925 a. 66,24 miljoni marga võrra rohkem saadud tulusid tulevad kirjutada peaaesjalikult postitariifide tõstmise arvele.

Posti tegevust 1924 ja 1925 aastatel iseloomustavad järgmised statistilised andmed:

1. Posti organisatsioon:

	1924. a.	1925. a.
postkontorite arv	125	125
postiagentuuride arv	251	368
posti traktide pikkus:		
a) raudteedel klm	1.299	1.368,5
b) sillutatud maanteedel „	3.996	4.773
c) veeteedel „	324	324
posti veetud:		
a) raudteedel „	948.270	999.005
b) sillutatud maanteedel „	2.726.500	3.226.000
c) veeteedel „	101.320	100.520
postkastid arv	936	1.556

2. Posti tegevus:

	1924. a.		1925. a.	
	Sisemaale läinud	Väljamaale läinud	Sisemaale läinud	Väljamaale läinud
lihtsaadetised maksuli-				
sed:				
kirjad arv	13.373.484	1.848.665	12.935.232	1.813.565
liht postkaardid „	4.732.146	749.522	3.032.845	534.096
vastusega postkaar-				
did „	116.276	87.709	108.622	59.504
trükitööd „	2.594.792	611.660	2.349.362	550.787
äripaberid „	75.835	12.022	86.219	8.060
kaubaproovid „	45.435	19.115	40.955	18.425
ajalehtede ja ajakir-				
jade üksikud nr.nr. „	11.672.941	21.267	14.239.886	50.459
juurdemaksu saadetised:				
kirjad arv	145.243	3.1.349	184.928	38.518
muud saadetised „	78.296	13.717	66.360	20.821
pakid „	71.400	11.005	72.002	9.927
rahakaardid „	140.266	1.460	217.678	3.535
„ väärtus Mk.	340.731.239.—	32.944.815.—	860.824.597.—	8.247.643.—
postitshekid arv	221.651	—	155.857	—
„ väärtus Mk.	1.144.263.265.—	—	700.622.602.—	—
lunalisel saadetised läi-				
nud tk.	16.697	27	14.699	119

1925 a. eelarvega võrreldes on telegraafimaksu riigikassale üle antud Mk. 583.187.— võrra vähem, kui eelarve järele postiametkonna alal oli kavatsatud. 1924 aastaga võrreldes on telegraafi tulud endiseks jäänud.

Telegraafi maksude üldine vähenemine on tingitud telefonivõrgu arenemise ja telefonikõnede arvu suurenemise tagajärjel.

1925 a. maksuliste sisemaaliste telegrammide arv on vähenenud 1924 a. võrreldes 10 tuhande telegrammi võrra ja väljamaale läinud — 5,6 tuhande võrra. Vähenemist näitab ka saadud telegrammide arv.

Telefonimaksud võrreldes 1924 aastaga on suurenenud 59,25 miljoni marga võrra ja võrreldes eelarvega — 3,4 miljoni marga võrra.

Statistiliste andmete järele on:

	1924. a.	1925. a.
telefoni asutuste arv	358	473
„ liinide pikkus km	8.315	8 509
„ juhede „ „	47.135	51.962
„ abonentide arv	9.124	10.135
kõnede arv:		
kohalised abonentide vahel	10.315.383	10.398.557
„ võõrastele	111.067	149.733
kaugekõned	2.449.771	2.645.486

Telefoni abonentide arv on suurenenud 11,08% võrra, kohalike kõnede arv 121.000 ja kaugekõnede arv 196.000 võrra.

Sellest tuleb järeldada, et telefoni maksude tõus on tingitud telefonikõnede arvu rohkenemisest ja telefonivõrgu arenemisest, kuid peaaesjalikult on telefoni maksude tõus võrreldes 1924 a. tingitud tariifide kõrgendamisest.

f) Mitmesugused riigi ettevõtted.

Mitmesugused riigi ettevõtted on tulu vähem annud Mk. 6.507.954.— võrra kui eelarves ette nähtud, kuid 35 miljoni marga võrra rohkem kui eelmisel aastal.

Eesti Panga arvel on tulud suurenenud võrreldes 1924 a. 12 miljoni marga võrra, riiklise metsatööstuse arvel — 8 miljoni marga võrra, muude ettevõtete arvel — 6,5 miljoni marga võrra. Riigi põlevkivitööstuse arvel on 1925 a. tulu saadud Mk. 11.133.232.—, kuna 1924 a. sellel alal tulusid ei olnud. Selle vastu ei ole aga riigitrükikoda 1925 a. tulusid annud, kuna 1924 a. oli riigitrükikojalt saadud tulu Mk. 2.300.000.—

Tuluaruannete revisjoni ulatus.

Riigikontroll on revideerinud kõik tulude aruanded, mis maksvate seaduste ja määruste alusel riigikontrollile esitatud. Vene ajutise valitsuse poolt 11. märtsil 1917 a. vastuvõetud seadusejõulise määruse põhjal on kontrollnõukogu revisjoni tööde kiirendamiseks lubanud teatavaid aruandeid revideerida osaliselt ehk katseliselt ja teatavate aruannete suhtes tarvitada lihtsustatud revisjoni korda.

Revisjoni takistused.

Tulude revideerimist takistab senini asjaolu, et riigikassa ja vastavad tulused korraldavad riigiasutused ei võrdle enda vahel arveid. Pealegi on mõnede tulu liikide alal võimata tarvilikku võrdlemist toimetada, sest riigikassa arvestab enda juures tulusid ainult eelarve nomenklatuuri jaotuste järele vahettegemata, missuguste asutuste korraldustel on tulud sisse makstud. Selle tagajärjel on riigi kontrollil raske seisukohta võtta rahaministri poolt kokkuseatud tulude aruandes üksikute tulu liikide all näidatud tulusummade kohta, kuna osalise revisjoniga on selgitatud, et tulud riigikassa poolt tihti peale mittevastavatele eelarve jaotustele arvestatakse.

Otsekoheste maksude peavalitsus ei ole mingisuguseid tuluaruandeid maksude määramiste, vähendamiste sissetulekute ja võlgujäänud summade kohta esitanud, mis võimaldaksid seisukohta võtta tulude eelarve täitmise aruande kohta otsekoheste maksude alal.

Maakorralduse peavalitsuse tulude sisulist revideerimist on võimalik teostada ainult rööbiti maareformi operatsioonide revideerimisega, mille kohta aga puudub siiaajani põllutöoministeriumi vastav aruanne.

Tulude sisulise revisjoni läbi on riigikontrolli poolt avalikuks tehtud tulude vähemvõtmisi ja vähemarvestamisi ning on vastavalt juurdemaksusid ette pandud järgmistele riigiasutustele: Riigikontrolli poolt nõutud juurdemaksud.

otsekoheste maksude peavalitsusele	Mk.	131.116.—
aktsiisi peavalitsusele	„	158.288.40
tollide peavalitsusele	„	295.347.—
laiaroolalise raudteevalitsusele	„	4.404.998.16
Pärnu-Tallinna kitsaroolalise raudteevalitsusele	„	526.319.—
posti, telegraafi, telefoni peaval.	„	353.962.—
	kokku Mk.	5.870.030.56

Tähendatud juurdemaksude nõudmisi oli vastavate tulu-aruannete kontrollnõukogu poolt õigekstunnistamise ajaks õiendatud ja õiendamata jäänud järgmiselt:

	Õ i e n d a t u d		Õiendamata jäänud
	rahas	taiendavate dokumentide või seletuste esitamisega	
otsekoheste maksude peavalitsus	21.650.—	1.000.—	108.466.—
aktsiisi peavalitsus	5.080.—	135.729.47	17.478.93
tollide peavalitsus	162.556.—	54.918.—	77.873.—
laiaroolalise raudteevalitsus	200.078.—	64.453.48	4.140.466.68
kitsaroolalise raudteevalitsus	431.709.—	30.236.—	64.374.—
posti, telegraafi, telefoni peavalitsus	24.788.—	28.052.—	301.122.—
kokku	845.861.—	314.388.95	4.709.780.61

Johannes Zimmermann
Riigikontrolör

P

Riigikontrolöri ettepanek

paranduste kohta riigi 1925. a. eelarve täitmise
ja kassa aruandele

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Posti, telegraafi ja telefoni kulusid on eelarve täitmise aruandes Mk. 7.463 võrra rohkem näidatud, kui 1925 a. tegelikult olnud. Kulu on tehtud 1924 aastal ja 1924 a. eelarve täitmise aruandes näidatud. Sellest põhjusest on tingitud ka parandused nr.nr. 2—6.

Laskemoona ja lõhkeainete ostmise kulusid on eelarve täitmise aruandes Mk. 3.200.— võrra rohkem näidatud, kui 1925 a. tegelikult olnud. Kulu on tehtud 1924 aastal ja 1924 a. eelarve täitmise aruandes näidatud. Sellest põhjusest on tingitud ka parandused nr.nr. 8—12.

Paranduste ettepanekud nr.nr. 13 ja 14 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 1 ja 7.

Korralduse valitsuse majandus osakond on palga krediidist (§ 1a) välja maksnud toetuse ja arstiabi kulusid Mk. 27.100.—, missugune kulu kuulub aga § 3-b alla. Selle paranduse ettepanekust on tingitud ka parandused nr.nr. 16—19.

Järjekorra №.№	V. V. aruande lehekülj	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
20	165	§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	2	21.217.	26.818. -
21	"	" " " "	4	783.	
22	"	" " " "	5	-	1.818. -
23	171	Sõjaministeerium	2	1.469.333.651. --	1.169.336.255.
24	"	"	4	3.032.146.	3.015.980. -
25	"	"	5	-	16.435. --
Teedeministeerium.					
Peatük k IV.					
MERIASJANDUSE PEAAVALITSUS.					
B. Sadamad ja nende ujuvad-abinõud.					
26	227	§ 77. Ujuvate-abinõude, tuletornide ja elektrikraanade var.	2	17.962.282	18.581.810 -
27	"	"	1	106.718.	-
28	"	"	5	-	515.810.
29	229	Sadamad ja nende ujuvad-abinõud	2	52.037.338.50	52.659.866.50
30	"	" " " "	1	5.465.361.50	5.358.613.50
31	"	" " " "	5	-	515.810. -
C. Ehitusosakond.					
32	231	§ 77. Ujuvate-abinõude, tuletornide ja elektrikraanade varustus	2	4.643.036.	1.868.429. -
33	"	"	4	433.861. --	208.471. -
34	"	Ehitusosakond	2	23.314.138.	23.539.531. -
35	"	"	4	731.762.	506.369. -
36	239	Meriasjanduse Peavalitsus	2	140.105.850.	140.953.771. -
37	"	" "	4	9.149.650. -	8.817.539. -
38	"	" "	5	-	515.810. --
39	"	Teedeministeerium	2	1.636.251.437.50	1.637.099.358.50
40	"	"	4	50.778.662.50	50.446.551.50
41	"	"	5	-	515.810. --

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Tegelikust kulu summast on sõjamineisteriumi poolt maha arvatud Mk. 2.601.—, missugune summa on sõjamineisteriumi raha-arve osakonna deposiidi arvelt ekslikult üle kantud krediidi uuendamise arvele. Et nimetatud summa, kui kohtumaks, kuulub riigituludesse, siis tuleb kulu summat selle summa võrra suurendada. Selle paranduse ettepanekust on tingitud parandused nr.nr. 21 ja 22.

Paranduste ettepanekutest nr.nr 15 ja 20 on tingitud parandused nr.nr. 23—25.

Meriasjanduse peavalitsus on 1925 a. müünud Mk. 622.528 eest mitmesuguseid materjale (kivisüsi ja puud), missugused olid ostetud 1924 aastal ja kulud kaetud 1924 a. krediitidest. Saadud raha pidi sisse makstama riigi tulude arvele, kuid on sisse makstud 1925 a. krediidi uuendamise arvele, mille tõttu on eelarve täitmise aruandes kulud selle summa võrra vähemana näidatud.

Paranduse ettepanekust nr. 26 on tingitud parandused nr.nr. 27—31.

Paranduse ettepanekust nr. 26 ettetoodud põhjustel on eelarve täitmise aruandes kulusid Mk. 225.393.—võrra vähem näidatud, kui tegelikult olnud.

Paranduse ettepanekust nr. 32 on tingitud parandused nr.nr. 33—35.

Paranduste ettepanekutest nr.nr. 26 ja 32 on tingitud parandused nr.nr 36—41.

Järjekorra Nr.№	V. V. aruande lehekülg	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
Välisministeerium.					
Peatükk I.					
KESKASUTUS.					
12	241	§ 4. Esitus	2	1.999.987.80	2.001.987.80
43	"	"	4	12.20	—
44	"	"	5	—	1.987.80
15	243	§ 9. Majapidamine	2	1.520.329.	1.518.329. —
46	"	"	4	871.	2.871.—
17	"	§ 12. Vallasvara	2	504.059.50	506.959.50
48	"	"	4	940.50	—
49	"	"	5	—	1.959.50
50	"	§ 80. Rahvusvaheliste lepingute sõlmimine ja täitmine	2	1.339.382.19	4.131.773.19
51	"	" " " "	4	15.917.81	223.526.81
52	"	Keskasutus	2	21.233.977.99	21.019.268.99
53	"	"	4	261.636.01	470.292.31
54	"	"	5	23.114.—	27.061.30
Peatükk II.					
VÄLISESITUS.					
A. Üldised kulud.					
55	245	§ 2. Ametsõidud	2	3.499.003.25	3.191.540.75
56	"	"	4	996.75	8.459.25
57	"	§ 4. Esitus	2	3.296.318.65	3.509.023.15
58	"	"	5	296.318.65	509.023.15
59	"	§ 82. Informatsioon	2	5.008.713.69	5.000.718.19
60	"	"	4	5.486.31	13.481.81
61	"	§ 90. Segakulud	2	90.406.48	88.406.48
62	"	"	4	59.593.52	61.593.52
63	"	Üldised kulud	2	25.254.641.79	25.449.888.29
64	"	" "	4	948.227.90	965.685.90
65	"	" "	5	368.669.69	581.374.19

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Välisministeerium on Mk. 2.000.— esituskulusid katnud majapidamise kuludest (§ 9-e puhastus ja korrashoid), mille tõttu esituskulud (§ 4) suurenevad ja majapidamise kulud vähenevad selle summa võrra. Paranduse ettepanekust nr. 42 on tingitud parandused nr.nr. 43—46.

Välisministeeriumi keskasutusele muretsatud vallasvara kulu Mk. 2.900.— on kaetud välisesituste informatsiooni kuludest (ptk. II § 82), mille tõttu kulud § 12 all suurenevad selle summa võrra. Paranduse ettepanekust nr. 47 on tingitud parandused nr.nr. 48 ja 49.

Sellest § on välja makstud Mk. 207.609.— esituskulusid, mis oma iseloomu poolest kuuluvad ptk. II § 4 alla. Parandus nr. 51 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 50.

Paranduste ettepanekutest nr.nr. 42, 47 ja 50 on tingitud parandused nr.nr. 52—54.

Ametsõitude kuludest välisriikides on kaetud Mk. 7.462,50 palga kulusid, mis kuuluvad oma iseloomu poolest sama ptk. § 1 alla.

Paranduse ettepanekust nr. 55 on tingitud parandused nr.nr. 56, 66 ja 67.

Mk. 207.609.— esituskulusid on kaetud rahvusvaheliste lepingute sõlmimise kuludest (ptk. I § 80) ja Mk. 5.095,50 informatsiooni kuludest (Ptk. II § 82).

Parandus nr. 58 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 57.

Informatsiooni kuludest on kaetud Mk. 2.900.— vallasvara eest keskasutusele (Ptk. I § 12) ja Mk. 5.095,50 esituskulusid (Ptk. II § 4).

Parandus nr. 60 on tingitud parandusettepanekust nr. 59.

Segakulude arvel on muretsatud välisesitustele Mk. 2.000.— eest vallasvara, missugune kulu oma iseloomu poolest kuulub sama ptk. § 12 alla.

Paranduse ettepanekust nr. 61 on tingitud parandused nr.nr. 62, 68 ja 69.

Paranduste ettepanekutest nr.nr. 55, 57, 59 ja 61 on tingitud parandused nr.nr. 63—65.

Järjekorra №№	V. V. aruande lehekülg	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
B. Välisesitused.					
66	245	§ 1. Palgad	2	41.697.629.56	41.705.092.06
67	"	"	4	1.061.070.44	1.053.607.91
68	247	§ 12. Vallasvara	2	1.216.963.--	1.218.963.--
69	"	"	5	62.963.--	61.963.--
70	"	Välisesitused	2	66.011.195.01	66.020.657.51
71	"	"	4	1.773.567.99	1.766.105.49
72	"	"	5	62.963.--	64.963.--
73	"	Välisesitus	2	91.265.836.80	91.170.515.80
74	"	"	4	2.721.795.89	2.731.791.39
75	"	"	5	431.632.69	646.337.19
76	"	Välisministeerium	4	2.983.131.90	3.202.083.70
77	"	"	5	451.716.69	673.398.19
Töö-hoolekandeministeerium.					
Peatükk I.					
KESKASUTUS.					
78	249	§ 2. Ametsõidud	2	100.000.	101.021.
79	"	"	5		1.021.
80	251	Keskasutus	2	4.776.105.50	1.780.126.50
81	"	"	5		1.021.--
Peatükk II.					
HOOLEKANDE-OSAKOND.					
A. Keskasutus.					
82	253	§ 9. Majapidamine	2	166.851.	168.224.--
83	"	"	4	16.--	
84	"	"	5		1.324.
85	255	Hoolekande osakonna keskasutus	2	222.965.516.29	222.966.916.29
86	"	" " "	1	8.176.853.71	8.176.807.71
87	"	" " "	5	--	1.324.--

Ettepanud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Parandused nr.nr. 66 ja 67 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 55.

Parandused nr.nr. 68 ja 69 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 61.

Parandused nr.nr. 70—72 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 55 ja 61.

Parandused nr.nr. 73—75 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 55, 57, 59 ja 61.

Parandused nr.nr. 76 ja 77 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 42, 47, 50, 55, 57, 59 ja 61.

Töö-koolekandeministeerium on 1925 a. aruandes kulusid vähem näidanud kui esitatud dokumentide järele tege-
likult olnud.

Paranduse ettepanekust nr. 78 on tingitud parandused nr.nr. 79—81.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.

Paranduse ettepanekust nr. 82 on tingitud parandused nr.nr. 83—87.

Järjekorra №№	V. V. aruande lehekülg	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
B. Laste-varjupaigad.					
88	255	§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	2	279.700.	284.458.25
89	"	" " "	5	-	4.758.25
90	259	Laste-varjupaigad	2	25.251.835.95	25.256.594.20
91	"	"	5	-	4.758.25
C. Mitmesugused hoolekandeesutused.					
92	261	§ 3. Ametnikkude ja teenijate toetus	2	144.000.	152.432. -
93	"	" " "	5	-	8.432.
94	"	§ 10. Sõidukulud	2	98.551 -	147.553.-
95	"	"	4	21.449.-	-
96	"	"	5	-	27.553.
97	263	Mitmesugused hoolekande asutused	2	19.056.646.75	19.114.080.75
98	"	" " "	4	1.046.253.25	1.024.804.25
99	"	" " "	5	-	35.985. -
100	"	Hoolekande osakond	2	267.271.028.99	267.337.591.21
101	"	" "	1	10.079.771.01	10.058.276.01
102	"	" "	5	-	42.067.25
Peatükk IV.					
TERVISHOIU PEVALITSUS.					
A. Keskasutus.					
103	269	§ 41. Tunnistajate ja ekspertide tasu	2	475.000.--	177.012.
104	"	" " "	5	-	2.012.--
105	271	§ 48. Rahva tervishoid	2	10.349.001. -	10.421.538.21
106	"	" "	4	999.--	-
107	"	" "	5	-	71.538.21
108	"	Tervishoiu Peavalitsuse Keskasutus	2	32.288.850. -	32.363.399.21
109	"	" " "	4	61.250.-	60.251. -
110	"	" " "	5	-	73.550.21

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Paranduse ettepanekust nr. 88 on tingitud parandused nr.nr. 89—91.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Paranduse ettepanekust nr. 92 on tingitud parandus nr. 93.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Paranduse ettepanekust nr 94 on tingitud parandused nr.nr. 95 ja 96.

Parandused nr.nr. 97--99 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 92 ja 94.

Parandused nr.nr. 100 -102 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 82, 88, 92 ja 94.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Parandus nr. 104 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 103.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Parandused nr.nr. 106 ja 107 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 105.

Parandused nr.nr. 108—110 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 103 ja 105.

Järjekorra №№	V. V. aruande lehekülg	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
B. Leprosoriumid.					
111	273	§ 9. Majapidamine	2	1.270.400.—	1.288.050.—
112	„	„	5	—	17.650.—
113	„	§ 49. Haigete ülevalpidamine	2	5.659.600.—	5.754.829.—
114	„	„ „	5	—	95.229.—
115	275	Leprosoriumid	2	8.966.066.	9.078.945.
116	„	„	5	—	112.879.—
C. Mitmesugused tervishoiu-asutused ja varjupaigad					
117	„	§ 7. Juriidiline abi ja kohtukulud	2	10.000.	17.678.—
118	„	„ „ „	5	—	7.678.
119	279	Mitmesugused tervishoiu-asutused ja varjupaigad . . .	2	16.116.865,50	16.124.543,50
120	„	„ „ „ „	5	—	7.678.—
121	„	Tervishoiu Peavalitsus .	2	57.371.781,50	57.566.887,71
122	„	„ „	1	1.050.218,50	1.049.219,50
123	„	„ „	5	—	191.107,21
124	„	Töö-hoolekandeministeerium	2	335.267.424,99	335.530.114,15
125	„	„	4	11.269.675,01	11.247.181,01
126	„	„	5	—	240.195,46
127	281	Korralised kulud	2	5.885.981.279,83	5.887.083.828,29
128	„	„ „	4	366.094.365,36	365.982.909,16
129	„	„ „	5	589.214,19	1.580.306,45

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Parandus nr. 112 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 111.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Parandus nr. 114 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 113.

Parandused nr.nr. 115 ja 116 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 111 ja 113.

Samad põhjused kui paranduse ettepanekus nr. 78.
Parandused nr.nr. 118—120 on tingitud paranduste ettepanekust nr. 117.

Parandused nr.nr. 121—123 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 103, 105, 111, 113 ja 117.

Parandused nr.nr. 124—126 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 78, 82, 88, 92, 94, 103, 105, 111, 113 ja 117.

Parandus nr. 127 on tingitud parandustest nr.nr. 13, 23, 39 ja 124.
„ nr. 128 on tingitud parandustest nr.nr. 14, 24, 40, 76 ja 125.
„ nr. 129 „ „ „ nr.nr. 25, 41, 77 ja 126.

Järjekorra №№	V. V. aruande lehekülg	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha.	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
Erakorralised kulud.					
A. Riigikeskasutuste kulud.					
RIIGIVANEM, PORTELLITA MINISTER JA RIIGI- KANTSELEL.					
III jagu.					
Peatükk I.					
Riigikantselei.					
130	282	§ 3. 1-se detsembri ohvrite matmise ja haudade korraldamise kulud	2	11.250,50	29.250,50
131	"	"	5	1.291.250,50	1.279.250,50
132	283	"	4	762.000.	750.000.
133	282	Riigikantselei	2	41.250,50	29.250,50
134	"	"	5	7.841.250,50	7.829.250,50
135	283	"	4	884.093.	872.093.
136	282	Riigivanem, Portfellita minister ja Riigikantselei	2	41.250,50	29.250,50
137	"	" " " "	5	10.841.250,50	10.829.250,50
137a	283	" " " "	1	938.471	926.471.
Teedeministeerium.					
Peatükk IV.					
MERIASJANDUSE PEAVALITSUS.					
A. Keskasutus.					
138	303	§ 5. Sadamate süvendustööd	2	3.219.793,50	3.880.733.
139	"	" " " "	4	258.406,50	
140	"	" " " "	4		402.533.
141	"	Meriasjanduse Peavalitsus	2	19.757.961.	20.418.900,50
142	"	" "	4	260.139.	1.732,50
143	"	" "	5		402.533.
144	"	Teedeministeerium	2	226.568.778.-	227.229.717,50
145	"	"	4	41.245.322. -	40.986.915,50
146	"	"	5		402.533.

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

1924 a. krediitide sulgumise seaduse § 2 alusel 1924 a. eelarvest ülekantuna on näidatud Mk. 41.250,50, kuna tegelikult on üle kantud Mk. 29.250,50.

Paranduse ettepanekust nr. 130 on tingitud parandused nr.nr. 131—137a.

Meriasjanduse peavalitsus on 1925 a. saanud Bekkeri tehase sadama süvendamise eest Mk. 904.200.—, missugune summa on kantud tervelt krediidi uuendamise arvele. Et aga selle töö peale on kulutatud 1925 a. krediidi summast ainult Mk. 243. 260,50, peab ülejäänud summa Mk. 660.939,50 riigi tuludesse arvama, mille tõttu kulu summa § 5 järel suureneb sama summa võrra.

Paranduse ettepanekust nr.138 on tingitud parandused nr.nr. 139—146.

Järjekorra №№	V. V. aruande lehekülg	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
		Riigi võlad.			
147	309	§ 1. Riigivõlgade tasumine:			
		a) välisvõlad	1	58.334.062.	61.857.462.
		b) sisevõlad	1	10.000.000.	6.476.600.
148	308	Riigi keskasutuste kulud	2	442.481.250.50	442.469.250.50
149	„	„ „ „	5	1.599.263.950.50	1.599.251.950.50
150	309	„ „ „	2	1.066.901.155.50	1.067.562.095.
151	„	„ „ „	1	124.214.526.50	123.944.120. -
152	„	„ „ „	5	3.710.50	406.243.50
		C. Emissiooni vähendamine.			
153	317	Emissiooni vähendamine	2		87.161.779.
154	„	Kokku emissiooni vähendamine	2		87.161.779.
155	„	„ „ „	5	-	87.161.779. -
156	316	Erakorralised kulud	2	704.493.850.50	704.481.850.50
157	„	„ „ „	5	2.266.780.950.50	2.266.768.950.50
158	317	„ „ „	2	1.531.214.955.50	1.619.037.674. -
159	„	„ „ „	4	169.517.726.50	169.247.320.
160	„	„ „ „	5	3.710.50	87.568.022.50

Ettepanud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Vahe tekib sellest, et sisevõlgade arvel ülejäänud Mk. 3,523,400.—on eksikombel sisse makstud krediidi uuendamise arvele § 1-a alla, kuna kuulub § 1-b alla.

Parandused nr.nr. 148—152 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 130 ja 138.

V. V. eelarve täitmise aruandes ei ole näidatud kuluna 1925 a. jooksul ringkäigust kõrvaldatud emissiooni ning vahetusraha summa Mk. 87,161,779.—

Ringkäigust on aga kõrvaldatud:

- a) E. V. 5% lühikeseajal. võlakohustuste eeltellimiste kviitunge Mk. 1,050.—
- b) E. V. kassaveksleid Mk. 123,000.—, kokku Mk. 124,050.—

Riigi emissiooni ja vahetusraha alal on: I. välja lastud uusi rahamärke:

1) emissiooni rahamärke (kassatähti)	Mk.	996.820.000.—
2) vahetusraha (metall)	„	34.636.760.—
	kokku välja lastud	Mk. 1.031.456.760.—

sellest pandud tagavara fondi emissiooni rahamärke Mk. 838.790.480.—
jäab ringkäiku „ 192.666.280.—

II. Kõrvaldatud ringkäigust:

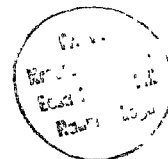
1) emissiooni rahamärke	„	232.146.684.—
2) riigi vahetusraha	„	47.557.650.—
	kokku kõrvaldatud	„ 279.704.009.—

Seega riigi emissiooni ja vahetusraha arvel 1925 a. jooksul kõrvaldatud rahamärke ringkäigust, kui uusi rahamärke ringkäiku lastud Mk. 87,037,729.—

Et vastavat krediiti ei olnud avatud, tekib ülekulu Mk. 87,161,779.—

Parandused nr.nr. 156 ja 157 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 130.

Parandus nr. 158 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 138 ja 153.
„ nr. 159 „ „ „ „ nr.nr. 130 ja 138.
„ nr. 160 „ „ „ „ „ nr. 138 ja 155.

Järjekorra №.№	V. V. aruande lehekülj	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
161	316	Kokku kulud	2		819.477.350,50
161a	„	„ „	3		7.354.602.600.—
161b	„	„ „	4		401.737.900.
161c	„	„ „	5	—	8.575.817.850,50
161d	317	„ „	2		7.506.121.502,29
161e	„	„ „	3		623.614.448.—
161f	„	„ „	4	—	535.230.229,16
161g	„	„ „	5		89.148.328,95
162	„	Ülejääk 1925 a. eelarve täitmisest	2		157.988.458,93
163	„	Kokku kulud ühes ülejäägiga 1925 a. eelarve täitmisest	2		7.664.109.961,22

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Parandustega nr.nr. 161—163 on tehtud üldine kulude eelarve ja eelarve täitmise kokkuvõtted, ära näidatud ülejääk 1925 a. eelarve täitmisest ja kulude üldsumma ühes ülejäägiga 1925 a. eelarve täitmisest, missugust kokkuvõtet peaks eelarve täitmise aruanne sisaldama.

Järjekorra №.№	V. V. aruande lehekülj	Aruande nimetus või eelarve peatükid, §§, literad ja nende nimetus, kus paran- dused tulevad teha	V. V. aruande lahtrid	Riigi 1925 a. aruandes näidatud	Riigikontrolöri ettepanek
1	2	3	4	5	6
Korralised tulud.					
LÕIVUD JA TASUMAKSUD.					
Ptk. VII. Tempelmaks ja lõivud.					
164	321	§ 6. Kohtumaks	1925 a. tulud	2.838.391.—	2.840.992. —
165	„	„	rohkem	1.338.391.—	1.340.992.—
166	„	Tempelmaks ja lõivud	1925 a. tulud	328.896.294.50	328.898.895.50
167	„	„ „	rohkem	3.021.294.50	3.023.895.50
168	323	Lõivud ja tasumaksud	1925 a. tulud	396.021.568.—	396.021.169.—
168a	„	„ „	rohkem	17.083.868.—	17.086.469.—
RIIGI ETTEVÕTTED JA VARANDUSED.					
Ptk. XIII. Riigi kapitalid.					
169	325	§ 1. Protsendid fondidelt, laenu- delt ja arvetelt	1925 a. tulud	57.015.557.50	57.021.603.50
170	„	„ „ „	rohkem	9.505.557.50	9.511.603.50
171	„	§ 2. Fondide ja laenu- de tagasimaks	1925 a. tulud	22.988.861.50	23.035.723.50
172	„	„ „ „	vähem	3.656.138.50	3.609.276.50
173	„	Riigi kapitalid	1925 a. tulud	81.092.773.50	81.145.681.50
174	„	„ „	rohkem	6.937.773.50	6.990.681.50
Ptk. XIX. Mitmesugused riigivarandused.					
175	327	§ 3. Mitmesuguste varanduste müük	1925 a. tulud	122.094.275.-	123.191.886.50
176	„	„ „ „	rohkem	32.552.375.-	33.649.986.50
177	„	Mitmesugused riigivarandused	1925 a. tulud	129.442.470.38	130.540.081.88
178	„	„ „	rohkem	33.456.570.38	34.554.181.88
179	„	Riigi ettevõtted ja varandused	1925 a. tulud	3.370.609.300.89	3.371.759.820.39
180	„	„ „	rohkem	66.450.000.89	67.600.520.39

Ettepanud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Sõjaministeeriumi poolt on deposiidi arvelt Mk. 2.601.— kohtumaksu ekslikult krediidi uuendamisele kantud, kuna summa kuulub riigi tuludesse.

Parandused nr.nr. 165—168a on tingitud paranduse ettepanekust nr. 164.

Petseri maakonnavalitsuse poolt 1925 a. jaanuari- ja detsembrikuudel E. P. Petseri osakonda makstud 1924 a. tasumata jäänud võla % Mk. 6.046.—, mida riigikassa arvestas tuludena kohe 1924 a. (vastavalt riigivõlgnikkude arvega), kuna see summa kontrollnõukogu 31. I 1926 a. otsusega 1924 a. tuludest välja jäeti ja summa tegeliku sissemaksu aja järele riigi tuludeks tuleb võtta.

Parandus nr. 170 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 169.

Eelarve täitmise aruandes on ptk. XIII § 2 alla paigutatud Mk. 10.000.—, missugune summa on põllutööstuse ministeeriumi 1922 a. eelarve summadest metsaametnikkudele sõiduabinõude muretsemiseks antud laenu tagasimaks, mis andmise korral oli arvatud põllutööstuse ministeeriumi 1922 a. kuludeks, mille tõttu kuulub tuluna ptk. XX § 4 alla. Pärnu linnavalitsuse poolt 1925 a. aprilli ja novembri kuudel E. P. Pärnu osakonda sissemakstud alkooli ehitamiseks antud veneaegse materjali väärtusest 1924 a. tasumata jäänud osa Mk. 56.862, mida riigikassa arvestas tuludena 1924 a. (vastavalt riigivõlgnikkude arvega), kuna see summa kontrollnõukogu 31. I 1926 a. otsusega 1924 a. tuludest välja jäeti ja, summa tegeliku sissemaksu aja järgi, riigi 1925 a. tuludeks tuleb võtta.

Parandus nr. 172 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 171.

Parandused nr.nr. 173 ja 174 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 169 ja 171.

Tuludele on juure arvatud alljärgnevad summad, mis olid kantud teedeministeeriumi (meriasjanduse peavalitsuse poolt) ekslikult krediidi uuendamise arvele, kuid mis oma sisu poolest on riigi tulud:

a) 1924 a. krediitidest ostetud materjalide müügist saadud Mk. 847.921.—

b) Bekkeri tehase sadama süvendamisel äratarvitatud materjalide väärtus Mk. 249.690.50.

Parandused nr.nr. 176—178 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 175.

Parandused nr.nr. 179 ja 180 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 169, 171 ja 175.

Ettepannud muudatuste põhjendused ja muud märkused

Mk. 64.901.407.55 ülejääkisid krediitidest on tuludest välja jäetud, sest neil puudub tegeliku tulu iseloom.

Parandus nr. 182 on tingitud paranduse ettepanekust nr. 181.

Tuludele on juure arvatud:

1. Teedeministeeriumi (meriasjanduse peavalitsuse) poolt ekslikult krediidi uuendamise arvele makstud Bekkeri tehase sadama süvendamisel saadud kasu Mk. 411.249.—

2. Põllutöoministeeriumi 1922 a. krediitidest antud laenu tagasimaks Mk. 10.000.—, missugune tulu oli paigutatud ptk. XIII § 2 fondide ja laenude tagasimaksu alla.

Tulusid on vähendatud riigikassa poolt riigilaenude arvelt riigituludesse kantud riigi emissioonina ringkäigus olnud rahamärkide summadega, mis rahaministri poolt antud tähtaegadeks nende omanikkude poolt ümbervahetamata jäetud ja riigikassale tagasi tulemata jäänud järgmiselt:

1. E. V. 5% lühikesajalised võlakohustused — rahad, mis rahaministri määruse 9. IX 1921 a. nr. 6808 (R. T. nr. 78 — 1921 a.) järele on kaotanud maksvuse 31. dets. 1921 a. Mk. 2.900.150.—

2. Riigikassatähed, mis rahaministri määruse 13. X 1923 a. nr. 1695 L (R. T. nr. 122 — 1923 a.) järele on kaotanud maksvuse 1. märtsis 1924 a. Mk. 12.421.660.—

3. Do — Eesti Panga emissiooni arvelt riigi emissiooni arvele üle võetud (V. V. otsus 23. XII 1919 a. R. T. nr. 110/111 — 1919 a.) Eesti Panga 50-ne margalised pangatähed, samas korras ja alusel Mk. 1.897.000.—

4. E. V. kassatähed (500 margalised), mis rahaministri määruse 28. III 1924 a. nr. 290 L (R. T. nr. 48 — 1924 a.) järele on kaotanud maksvuse 15. juulist 1924 a. Mk. 5.996.500.—

Tähendatud summad on välja jäetud riigi 1925 a. tuludest, sest nad on arvatud tuludeks riigikontrolöri möödunud aasta aruannetes juba emissiooni ringkäiku laskmistena.

Paranduse ettepanekust nr. 183 on tingitud parandus nr. 184.

Parandused nr.nr. 185 ja 186 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 181 ja 183.

Parandused nr.nr. 187– 192 on tingitud paranduste ettepanekutest nr.nr. 164, 169, 171, 175, 181 ja 183.

Riigikassa on suurendanud tagavarafondi ja depoo summat ühe vale 1000 margalise kassatähe väärtuse võrra ja vähendanud riigi emissiooni summat sama summa võrra, millest on tingitud parandused nr.nr.193—195.

J. Kallakas

Rahandusosakonna juhataja k. t.

Eesti Vabariigi 1925. a. eelarve
täitmise bilansiline kokkuvõte

(Riigikontrolöri ettepanek)

1925 a. eelarve järele tulused ette nähtud	TULUDE LIIGID	1925 aastal tulused saadud
Korralised tulud.		
Otsekohesed maksud.		
260.000.000.—	Ptk. I. Tulumaks	274.207.302.25
298.528.000.—	„ II. Äri- ja tööstusmaks	291.317.986.—
41.700.000.—	„ III. Maa- ja hoonetemaks	41.576.406.25
14.437.000.—	„ IV. Maks kapitali protsentidelt	18.119.354.—
50.000.000.—	„ V. Krepostimaks	44.093.075.50
16.000.000.—	„ VI. Pärandusemaks	20.875.520.—
680.665.000.—	kokku otsekohesed maksud	690.189.641.—
Lõivud ja tasumaksud:		
325.875.000.—	Ptk. VII. Tempelmaks ja lõivud	328.898.895.50
11.150.000.—	„ VIII. Patendid ja proovid	12.075.117.50
41.912.700.—	„ IX. Mitmesugused tasumaksud	55.049.856.—
378.937.700.—	kokku lõivud ja tasumaksud	396.024.169.—
Kaudsed maksud:		
1.518.600.000.—	Ptk. X. Tollid	1.571.244.349.01
392.035.000.—	„ XI. Aktsiisid	487.947.385.10
1.910.635.000.—	kokku kaudsed maksud	2.059.191.734.11
Riigimonopolid:		
1.014.400.000.—	Ptk. XII. Piiritusemonopol	1.062.147.647.50
Riigi ettevõtted ja varandused:		
74.155.000.—	Ptk. XIII. Riigi kapitalid	81.145.681.50
1.059.643.500.—	„ XIV. Maad, hooned, metsad ja veed	1.082.441.831.50
1.328.700.000.—	„ XV. Raudteed	1.327.478.380.62
111.000.000.—	„ XVI. Sadamad ja laod	121.558.368.89
388.646.000.—	„ XVII. Post, telegraaf ja telefon	389.074.527.—
246.028.900.—	„ XVIII. Mitmesugused riigiettevõtted	239.520.946.—
95.985.900.—	„ XIX. Mitmesugused riigi varandused	130.540.081.88
3.304.159.300.—	kokku riigi ettevõtted ja varandused	3.371.759.820.39
343.565.400.—	„ XX. Segatulud	70.929.327.22
7.632.382.400.—	kokku korralised tulud	7.650.242.342.22

täitmise bilansiline kokkuvõte.

K u l u d.

1925 a. eelarve järele kavatsatud kulutada	Kulude liigid ja asutuste nimetus, kelle poolt kulud tehtud	Kulutatud 1925 aastal
Korralised kulud.		
45.072.900.—	Riigikogu	42.253.335.—
34.435.300.—	Riigivanem, Portfellita minister ja Riigikantselei	31.554.594.50
37.167.300.—	Riigikontroll	37.044.373.—
581.212.700.—	Rahaministeerium	554.629.026.50
14.221.300.—	Kaubandus-tööstusministeerium	13.572.886.—
632.976.500.—	Haridusministeerium	626.165.534.—
277.187.700.—	Kohtuministeerium	273.246.211.05
381.427.500.—	Siseministeerium	378.857.277.50
1.501.072.100.—	Sõjaministeerium	1.469.336.255.—
350.372.900.—	Põllutööministeerium	342.751.617.—
1.699.521.000.—	Teedeministeerium	1.637.099.358.50
115.018.500.—	Välisministeerium	112.489.814.79
346.787.100.—	Töö-hoolekandeministeerium	335.530.114.15
292.576.100.—	Riigi võlad	32.553.426.—
6.309.018.900.—	kokku korralised kulud	5.887.083.828.29

Tulud.

1925. a. eelarve järele tulusid ette nähtud	TULUDE LIIGID	1925. aastal tulusid saadud
Erakorralised tulud.		
14.783.000.— 5.000.000.— — 18.000.000.— — 31.175.100.— 80.000.000.—	§ 1. Operatsiooni-fondide tagasimaks § 2. Kursivahe eksportööridel § 3. Riigivaranduste müük § 4. Riigi kaubaagentuuri puhaskasu § 5. Laenu kustutused § 6. Vanamõisa nõlevkivikaevanduse väljarentimine § 7. Välislaen	6.955.209.- - 18.290. - 300.000. 10.000.000. - — 13.157.537. —
148.958.100.—	kokku erakorralised tulud	30.431.036.
819.477.350.50	Tulude eelarve summa suurenemine 1924 a. eelarvest ülekantud krediitide võrra (1924 a. kred. sulg. sead. § 2) .	-
25.000.000. —	Tulude kogusummadest on eelmisel aastal sissetulnud tuludest 1925 aastal tagasi makstud ja tuleb maha arvata	16.563.117.
8.575.817.850.50	kokku tulud	7.664.109.961.22

Johannes Zimmermann
Riigikontrolör.

K u l u d.

1925. a. eelarve järele kavatsatud kulutada	Kulude liigid ja asutuste nimetus, kelle poolt kulud tehtud	Kulutatud 1925. a.
Erakorralised kulud.		
	A. Riigi keskasutuste kulud:	
2.869.000.—	Riigikogu	1.515.255.—
10.829.250.50	Riigivanem, Portfellita minister ja Riigikantselei	9.906.490.—
162.465.900.—	Rahaministeerium	153.536.928.50
43.455.500.—	Kaubandus-tööstusministeerium	43.454.513.—
23.749.300.—	Haridusministeerium	19.933.673.—
5.000.000.—	Kohtuministeerium	4.994.674.—
3.097.100.—	Siseministeerium	2.171.682.—
527.694.700.—	Sõjaministeerium	369.028.657.—
85.458.300.—	Põllutööministeerium	53.395.839.—
522.276.700.—	Teedeministeerium	227.229.717.50
125.061.500.—	Töö-hoolekandeministeerium	114.060.604.—
87.294.700.—	Riigi võlad	68.334.062.—
1.599.251.950.50	kokku riigi keskasutuste kulud	1.067.562.095.—
	B. Operatsiooni fondid:	
123.034.400.—	Rahaministeerium	64.334.400.—
10.000.000.—	Kaubandus-tööstusministeerium	10.000.000.—
6.978.200.—	Haridusministeerium	3.600.000.—
20.000.000.—	Sõjaministeerium	13.000.000.—
363.500.000.—	Põllutööministeerium	249.000.000.—
126.004.400.—	Teedeministeerium	106.379.400.—
18.000.000.—	Töö-hoolekandeministeerium	18.000.000.—
667.517.000.—	kokku operatsiooni fondid	464.313.800.—
—	C. Emissiooni vähendamine	87.161.779.—
2.266.768.950.50	kokku erakorralised kulud	1.619.037.674.—
8.575.817.850.50	Kokku kulud	7.506.121.502.29
—	Ülejääk 1925 a. eelarve täitmisest	157.988.458.93
8.575.817.850.50	Kokku kulud ja tulude ülejääk	7.664.109.961.22

J. Kallakas
Rahandusosakonna juhataja k. t.

Vigade parandus:

Lhk.

- 11 6 ja 7 rea vahelt ülevalt välja jäänud lause: „krediitide sulgumise seadusega määratud krediite kulude katteks . . . Mk. 819.477.350.50.
- „ 7 rida ülevalt „kokku tulud“ trükitud Mk. 7.756.340.500.—, peab olema Mk. 8.575.817.850.50.
- 18 15 rida ülevalt trükitud: „kuni 9 kuuni“, peab lugema: „kuni 7 kuuni“.
- 33 7 rida alt peale sõnade „kõrvaldatud ringkäigust“ välja jäänud sõna „rohkem“
- 33 9 „ „ trükitud Mk. 47.557.650, peab olema Mk. 47.557.325.—.
-